

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ.

ਗੋਸਾਈਂ ਜੇ.

ਓਰੀਐਂਟਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਮਿੱਲਾਂ।
ਜੀਟੀ ਰੋਡ, ਛੇਹਰਟਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1154

1958

July, 31st

ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ (1947 ਦਾ XIV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 33A— ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇ। ...

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 33-ਏ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਖੁਦ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ . ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਲੀਬਿਤ ਵਿਵਾਦ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਸਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੀਬਿਤ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਇਸ ਛੋਟੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 33-ਏ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ।

(1) ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ

(2) ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 27 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ 13 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ.

ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਆਰ .

ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਗੋਸਾਈ, ਜੇ. ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੋਸਾਈ, ਜੇ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 12003-ਸੀ-ਲੈਬ-57/219771, ਮਿਤੀ 25 ਸਤੰਬਰ, 1957, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਓਰੀਐਂਟਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਮਿੱਲ, ਛੇਹਰਟਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਕਤ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਿੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 33-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 27 ਨਵੰਬਰ, 1957, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਮਿਤੀ 13 ਦਸੰਬਰ; 1957, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਜਰਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33-ਏ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-

“ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ (ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਅਜਿਹੇ (ਲੇਬਰ) ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ (ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਰੈਫਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਬਣਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮਿਸਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:-

- (1) ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਤੇ
- (2) 'ਤੇ ਕੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਇਸ ਦੇ ਗੁਣ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਹਵਾਲਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਖੁਦ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ - ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਦੋ ਉਪਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ: -

- (1) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ
ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ
ਅਤੇ,
- (2) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ।

ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਛੋਟੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

ਗੋਸਾਈ, ਜੇ. ਮਿਸਲ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗਾ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਟੂਕ ਕੇ. ਵਿਆਸ ਬਨਾਮ ਸੂਰਤ ਬੋਰੋ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਬੰਬਈ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

-

“ਝਗੜੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਿਸ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 33 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੰਮ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰੁਕਮਾਜੀ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਪੰਨਾ 264 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਗੋਸਾਈ, ਜੇ.

"ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਥਾਰਟੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹੈ" ਅਤੇ 1950 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਥਾਰਟੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਸੀ" ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਮ ਪੀ ਪਲਾਇਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ - ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ. ਆਰ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

2390

PUNJAB SERIES

[VOL. XI

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

(1) A.L.R. 1953 Bom. 133